

-1001ha.nl-

BOMEN

EVALUATIE 1001HA BOMEN
1e seizoen: 2024/2025

Inleiding

**Crowdfundingsactie voor boeren die
willen experimenteren met bomen en struiken
Goed voor klimaat, biodiversiteit en koe**

Bomen en struiken op landbouwgrond zijn een fantastische toevoeging voor het klimaat, de biodiversiteit, de bodem en voor koeien. En met eetbare soorten kan de boer er ook nog eens van oogsten!

Elke boom die geplant wordt neemt jaarlijks tussen de 10 en 40 kg CO₂ op¹, biedt insecten en vogels hun broodnodige leefruimte én biedt op termijn schaduw voor de koeien. Daarnaast kunnen bomen en struiken geplant in lanen (zoals houtsingels) een positief effect hebben op de opbrengst van de gewassen die ernaast

staan. Door de windvertraging, een beter microklimaat, meer natuurlijke plaagbestrijding en betere bodemkwaliteit kan het gras of het akkerbouwgewas vaak beter groeien.²

Voor boeren zijn er veel subsidieregelingen voor bomen, maar dat betekent veel papierwerk. Kan een simpele kortingsactie de drempel verlagen en voor versnelling zorgen?

In 2024 hebben Urgenda en de LTO vakgroepen Melkveehouderij en Bomen, vaste planten en zomerbloemen de handen ineengeslagen voor

een nieuwe campagne binnen 1001ha, specifiek voor bomen. In dit eerste seizoen heeft 1001ha bomen 183 boeren door middel van crowdfunding aan een flinke korting geholpen op plantmateriaal en advies, zodat ze laagdrempelig konden experimenteren met bomen op hun land. In totaal hebben zij afgelopen winter 26.680 bomen en struiken geplant.

In de zomer van 2025 hebben we alle deelnemende boeren een enquête gestuurd over de campagne, waarvan de resultaten hieronder te lezen zijn.

1 <https://www.staatsbosbeheer.nl/wat-we-doen/co2-opslaan/bos-en-co2>

2 <https://edepot.wur.nl/507628>

Doel van de campagne

Het doel van 1001ha bomen is om boeren te helpen hun klimaatimpact te verlagen, de biodiversiteit te vergroten en bij te dragen aan het welzijn van dieren in de wei.

Elke geplante boom levert het volgende op:

- **CO₂-opslag**
- **Schaduw** voor koeien in de wei
- **Leefgebied en voedsel** voor insecten en vogels
- **Gezonde bodem en betere waterberging** door diepe wortels
- **Oogst van noten- en fruitbomen**
- Bijdrage aan een **mooier landschap en maatschappelijke waardering**
- Een boer die **ervaring** opdoet **met natuurinclusiever werken**

Met korting en advies
stimuleren we boeren om te
verduurzamen

Cijfers van seizoen 2024-2025

In totaal hebben **183 boeren 26.680 bomen** besteld en geplant. **14 boeren** hebben hierbij ook een bedrijfsspecifiek advies besteld; de agroforestry quickscan die werd uitgevoerd door adviseurs via het Agroforestry Netwerk Nederland.

Per deelnemer was de maximale tegemoetkoming **€450** (ex. btw) en men had de keuze uit de volgende pakketten:

- Fruit- en notenbomen (**79 pakketten** besteld);
- Eetbare biodiverse eilandjes (een combinatie van eetbare bomen en snelgroeiende ondersteunende bomen, zoals berk, zwarte els en beuk (**38 pakketten** besteld);
- Houtsingel (**75 pakketten**, goed voor 4,5 km aan bomenrij);
- Voederhaag voor koeien (**97 pakketten**, goed voor bijna 3 km aan haag).

Voor elk van deze pakketten was een specifieke samenstelling bedacht van bomen en struiken die passen bij de grondsoort (zand/klei/veen), bodemvochtigheid (vochtig/droog) en een variant gangbaar en biologisch. Hoewel de meeste boeren kozen voor een mix van verschillende pakketten, was de voederhaag voor koeien het meest bestelde pakket.

78% van de deelnemers was gangbare boer en **22% biologisch**. Het grootste deel was **melkveehouder (49%)**, **24%** was akkerbouwer en **27%** overig (variërend van intensieve veehouders tot tuinders en voedselbossen). De meeste boeren zitten op zand (**57%**), gevolgd door **35%** op klei en slechts **8%** op veen.

Alle geleverde bomen en struiken waren inheems. Voor SKAL-gecertificeerde boeren zorgden we dat het plantmateriaal biologisch was (tenzij niet biologisch verkrijgbaar). Ook de bomen voor gangbare deelnemers waren zo duurzaam mogelijk: een mix van biologisch, On the way to planetproof³, of autochtoon.⁴

6 duurzame boomkwekers, verspreid over het land, leverden het plantmateriaal. Te weten:

- Agroforestrysupplies (Noord-Brabant, deels biologisch)
- Koperwiek (Zuid-Holland, biologisch-in-omschakeling)
- NL Plants (Noord-Brabant, autochtoon)
- Dependens (Gelderland, biologisch)
- De Batterijen (Gelderland, Planetproof)
- Arborealis (Drenthe, deels autochtoon)

3 <https://www.planetproof.eu/>

4 <https://www.rassenlijstbomen.nl/nl/home/over-rassenlijst/autochtone-herkomsten.htm>

Crowdfunding & media

De inkomsten voor deze campagne komen voor een belangrijk deel van de donateurs van Urgenda. Bij het sluiten van het winterseizoen (januari 2025) stond de teller van de crowdfunding op €15.000.

Sinds dit voorjaar worden bijdragen van het Rijk, provincies en gemeentes geworven voor alle 1001ha-campagnes gezamenlijk (kruidenrijk grasland, groenbemesters en bomen). Voor het onderdeel bomen draagt het ministerie van LNV bij, de provincies Drenthe, Groningen en Zuid-Holland, en de gemeentes Tytsjerksteradiel, Waadhoeke en Bernheze. Ten behoeve van het komende seizoen worden op dit moment de andere provincies en gemeentes benaderd voor een bijdrage. Tevens hebben we voor het komende seizoen een donatie ontvangen van het Fonds 1999.

Mediabereik

De campagne 1001ha bomen heeft heel wat media-aandacht gekregen, vooral rondom de landelijke uitdeeldag van de bomenpakketten in januari 2025. Zie hier een greep uit de verschenen artikelen:

- [Volkskrant](#): ‘Op de bomenophaaldag krijgen boeren een appelboom of ‘koeienapotheek’ met korting’
- [Nieuwe Oogst](#): ‘Ruim 180 deelnemers ontvangen bomen met campagnekorting’
- [Nieuwe Oogst](#): ‘Brouwer de Koning: ‘Verlaag drempel voor melkveehouders om bomen te planten’
- [Vee & Gewas](#): ‘100 boeren bestellen 15.000 bomen via campagne 1001ha: actie loopt nog deze week’
- [Nieuwe Oogst](#): ‘Volop belangstelling voor campagne 1001ha om meer bomen te planten’

**Deelnemers geven de
campagne gemiddeld**

een 7,6

Resultaten enquête ^{1/2}

Om de tevredenheid over de campagne en de bomen te peilen, hebben we in augustus 2025 een enquête uitgestuurd onder de deelnemers. 68 boeren hebben deze ingevuld. Zij geven de totale campagne een 7,6.

Cijfers uit de enquête:

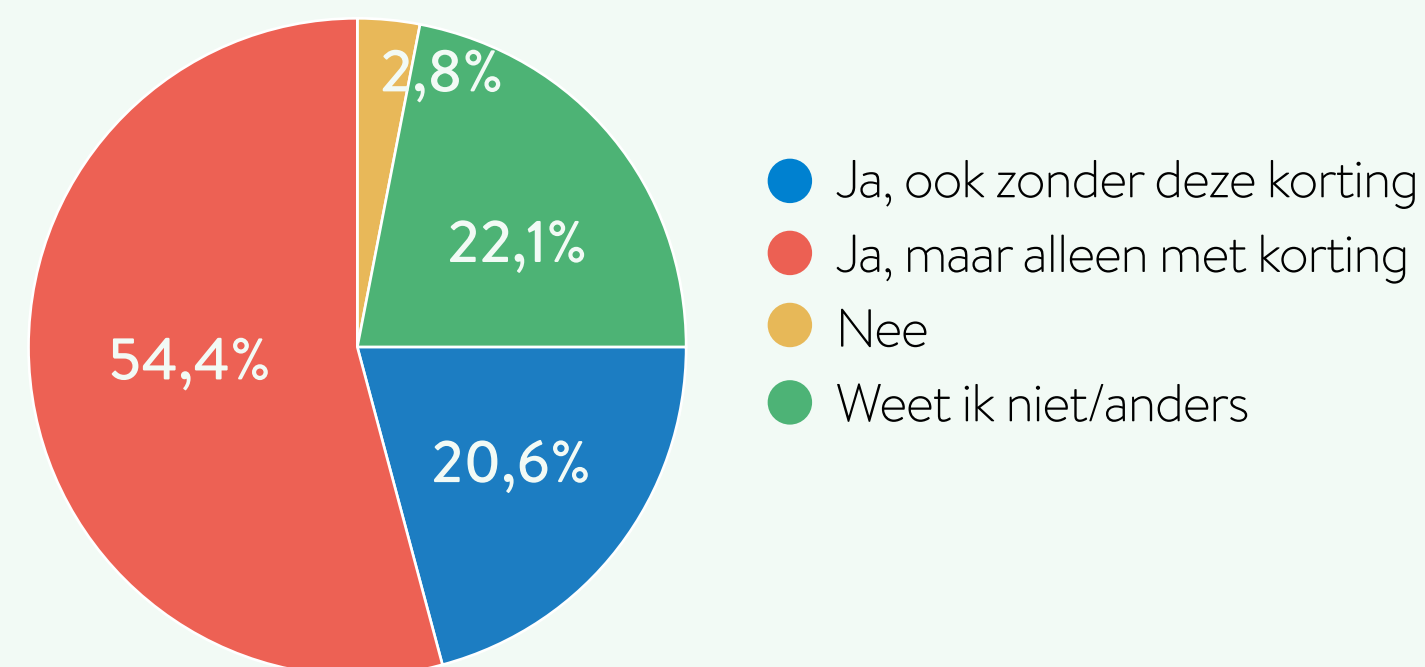
- Boeren schatten dat nu (een halfjaar na het planten) zo'n **78%** van de bomen is aangeslagen (ziet er gezond en levend uit).
- De meeste boeren hebben de bomen op het erf geplant (**60%**), langs de rand van een perceel (**37%**), of in rijen op een perceel (**22%**).
- Met de droogte van 2025 heeft **32%** van de boeren de bomen eens per maand water gegeven. **31%** deed dat in totaal slechts 1 of 2 keer, terwijl **22%** dat wekelijks deed.
- De deelnemers geven de inhoud van hun bomenpakket (de soorten en het aantal) gemiddeld een **7,5**, terwijl ze de kwaliteit van het plantmateriaal (de grootte en gaafheid) een **6,9** geven.
- Boeren geven de organisatie van het bestellen en betalen gemiddeld een **8,3**; het ophalen van de bomen krijgt een **7,8**. De verkregen informatie over het planten en onderhoud van de bomen krijgt een **7,5**.
- Voor het planten van bomen op het eigen erf hebben boeren geen vergunning of toestemming nodig, maar van de boeren die (ook) buiten het erf hebben geplant, blijkt **42%** niet te hebben gecheckt of ze hier toestemming voor nodig hadden. (Op de website en in de mailings hebben we hier wel op gewezen.)

Resultaten enquête ^{2/2}

- De boeren die gebruik hebben gemaakt van een agroforestry-advies, geven dit een **7,4**.
- De meeste deelnemers (**37%**) geven aan dat ze twijfelden over het planten van bomen en dat deze campagne ze over de streep heeft getrokken. **22%** zegt ook zonder de korting bomen te hebben geplant, terwijl **19%** aangeeft dit zeker niet te hebben gedaan zonder de korting.
- **75%** van de boeren wil de komende jaren graag nog meer bomen planten; **54%** geeft aan dit niet te doen zonder de korting.
- Om in de toekomst meer boeren te motiveren om bomen te planten, zegt **50%** van de deelnemers dat deze campagne gewoon zo moet doorgaan. **31%** zou meer inzetten op communicatie en **19%** vindt het beter om geen pakketten aan te bieden, maar korting op losse boomsoorten waaruit men zelf een pakket kan samenstellen.

Wil je de komende jaren nog meer bomen/struiken gaan planten?

68 responses

Ervaringen

Een greep uit de ervaringen:

- Ik vind het een toffe campagne!’
- ‘Een aantal bomen hadden we sowieso gekocht (ook zonder korting), maar nu hebben we meer en groter plantgoed kunnen planten (altijd geldgebrek voor zulke zaken bij ons) en een leuke kwaliteitsslag kunnen maken.’
- ‘Goeie actie. Het is ook een kwestie van mond tot mond reclame.’
- ‘Waarvoor ik het plantgoed heb besteld om een afrasterhaag te maken en schaduwplekken te creëren is goed gelukt. Wanneer je zelf een pakket samen zou kunnen stellen denk ik dat er nog wel meer animo komt.’
- ‘Van de meidoorn en sleedoorn zijn een aantal planten niet aangegaan, terwijl de andere soorten 100% zijn aangegaan.’
- ‘Het was te nat bij ons dus hebben de haagbomen en -struiken opgekuild, maar een groot deel heeft dit niet overleefd. Was veel beter geweest als we in november konden planten. De uitleg bij het ophaalpunt was duidelijk en mooi dat jullie dit organiseren.’
- ‘Vooral de fruitbomen (appel, peer) zijn geschild door reeën, deze zal ik voor een volgende keer moeten afschermen met een schrikdraad.’

Conclusie

De organisaties kijken terug op een geslaagde campagne. 78% is een mooi slagingspercentage na zo'n droog voorjaar en zomer. Ook blijkt de laagdrempelige kortingsactie goed te werken om boeren over de streep te trekken om bomen en hagen te planten.

Hoe nu verder?

Urgenda en de verschillende samenwerkingspartners (LTO vakgroep Melkveehouderij, LLTB, ZLTO, Bionext en Agroforestry Netwerk Nederland) zijn enthousiast over meer bomen op boerenland. We blijven ons daarom gezamenlijk inzetten voor een nieuw plantseizoen van 1001ha bomen.

De crowdfunding zal ook voor het seizoen 2025-2026 verdergaan, om hopelijk nog meer boeren over de streep te trekken om met korting ervaring op te doen met het planten en onderhouden van bomen. Ook de bestaande deelnemers zullen worden uitgenodigd om komende winter opnieuw bomenpakketten te bestellen.

Hoe nu verder?

Om de campagne te verbeteren en op te schalen werken wij momenteel aan drie verbeterpunten:

- **Voorlichting**

Ondanks dat we bij de uitdeeldag hebben verteld over het beschermen van en water geven aan bomen (én hier via nieuwsbrieven in het voorjaar opnieuw voor waarschuwden), deden niet alle boeren dat. Volgend seizoen zullen we hier nóg meer aandacht aan moeten besteden.

- **Webshop**

Het afgelopen seizoen heeft de administratie en verwerking van de bestellingen ons veel tijd gekost. Met een webshop maken we dit proces voor het komende seizoen veel simpeler en efficiënter.

- **MeerBomenNu**

De campagne MeerBomenNu is ook van Urgenda; hierbij worden wilde zaailingen gered door vrijwilligers uit plekken waar ze niet verder kunnen groeien. Deze ‘tweedekans bomen’

worden gratis uitgedeeld aan mensen die er wel plek voor hebben. Tienduizenden vrijwilligers hebben afgelopen 5 jaar al 2,5 miljoen bomen ‘verplant’. Vele van deze bomen belandden op agrarisch terrein en hebben over het algemeen een goed slagingspercentage. Het gaat veelal om inheemse bomen en struiken. Via de Bomenvinder en Bomenplanner worden bomen gekoppeld tussen oogstplek en plantlocatie, rekening houdend met grondsoort.

Komend seizoen vullen we de bomenpakketten van 1001ha bomen aan met vier soorten zaailingen die in overvloed uit de natuur worden geoogst: wilg, berk, zwarte els en gewone esdoorn. Deze gratis boompjes zullen deel gaan uitmaken van de pakketten ‘houtsingel’ waardoor we grotere pakketten kunnen aanbieden, of men kan ze optioneel toevoegen aan de pakketten ‘eetbare bomen’.

Met dank aan!

1001ha bomen is een crowdfundingscampagne: de korting wordt gedoneerd door burgers, bedrijven en overheden.

Dankzij de bijdrages van vele donateurs van Urgenda konden boeren uit het hele land deelnemen.

Naast de provincies Drenthe, Groningen en Zuid-Holland bedanken we ook de gemeentes Bernheze, Tytsjerksteradiel en Waadhoeke, alsmede het Fonds 1999 voor hun bijdrages voor het komende seizoen.

🌐 **Website:** <https://bomen.1001ha.nl/>

✉ **Contact:** info@1001ha.nl

